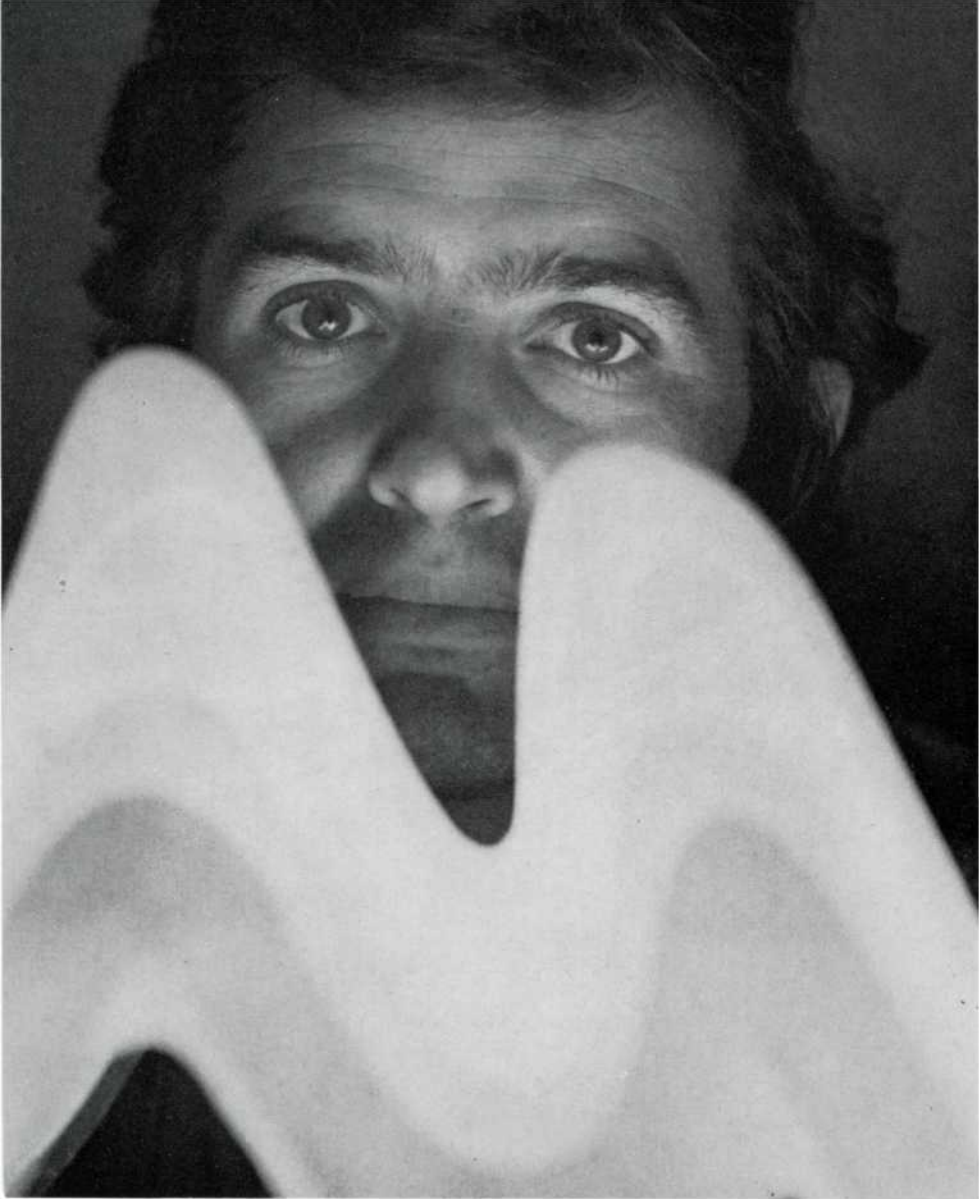

The image features a dark, monochromatic background with a complex, abstract sculpture. The sculpture is composed of numerous thin, vertical, rectangular bars that are slightly offset from each other, creating a sense of depth and movement. At the top of these bars, there are intricate, overlapping, and curved structures that resemble stylized, intertwined ribbons or thin sheets of metal. The overall effect is one of a dense, layered, and dynamic architectural or sculptural form.

Dušan **TRŠAR**

Dušan Tršar

Dolenjski kulturni festival
Lamutov likovni salon
Kostanjevica na Krki

September
1973

A handwritten signature in black ink, reading "Dušan Tršar". The script is cursive and somewhat stylized, with the first name "Dušan" written in a larger, more prominent hand than the last name "Tršar".

Izid tega kataloga so omogočili:
Tovarna zdravil »Krka« Novo mesto, Temeljna kulturna skupnost Krško

Plastike — objekti iz barvastega pleksi stekla in neona Dušana Tršarja, ki jih torej lahko povsem upravičeno imenujemo luminoplastike ali svetlobne objekte, vežejo svoj nastanek na tisto likovno konstelacijo, kot sta jo zasnovali sodobna optična in kinetična umetnost: moderna tehnologija novih materialov, raziskave na področju barvne optike in ne nazadnje seveda, čeprav zveni že tako rekoč deklarativno, dovršenost tehnizacijskih in mehanizacijskih postopkov. Skratka, momenti, za katere bi težko predvideli, da bi lahko kdaj postali vsaj posredno sredstvo za uresničenje umetniških idej. In vendar je prav moderna skulptura — v tem oziru se razvoj moderne slike razlikuje — v zadnjih dveh desetletjih krenila samosvojo, dovolj radikalno pot, pri čemer je nujno prišlo do spremembe njenega problemskega jedra. Zaobseči te spremembe z enim stavkom bi pomenilo, da poenostavljamo dejstva zaradi poenostavljanja samega; toda zdi se, da lahko v kratki opisni analizi vendarle krenemo dalje od že ustaljenega modela skulpture z imitativno ali simbolno projekcijo.

Za moderno skulpturo, ki se je torej znebila omenjene projekcije, kar je posledica osamosvojitve oblike kot izrazite geometrijske ali organske (antropo- ali biomorfne) enote, je značilna tedaj še nadaljnja konkretizacija ostalih likovnih elementov: tako materiala, ki v skrajni posledici uresničuje idejo kot izenačeni in ne več dualistični sestav oblike in vsebine, dalje prostora s širšimi razmerji do človekovega bivalnega okolja, in končno gibanja v dejanski, ne več iluzionistični predstavitvi.

Razvoj Tršarjevih svetlobnih objektov sovpada tudi z naraščajočimi, ponovno ovrednotenimi konstruktivističnimi tendencami v svetu; s tendencami, ki niso vezane na neizkoriščene možnosti revolucionarnega konstruktivizma v tridesetih, štiridesetih letih tega stoletja, temveč se ukvarjajo s tradicionalnim iskanjem sinteze med organskostjo človeškega telesa in racionalnim, konstruktivnim umetniškim hotenjem na eni strani, ter z razvijanjem koncepta nove abstrakcije na drugi strani. Njihov nadaljnji in perspektivni razpon naj bi bil odvisen predvsem od njihove pripravljenosti, da bi stalno nove tehnološke izkušnje kar najučinkoviteje vzdavali v same temelje oblikovalskih idej.

Upoštevaajoč prej omenjene značilnosti moderne skulpture, je treba poslednje Tršarjeve dosežke, ki odpirajo na Slovenskem povsem novo področje, vrednotiti v okviru široke ornamentalne strukture. Geometrijsko-linearni ansambli živijo v skladnem sožitju z organsko plastičnimi; s prekrivanjem, prilagajanjem ustvarjajo ti večinoma simetrični sestavi silhuetno prostorsko ritmiko, ki ob sedaj ne več samo pasivni (kolikor je namreč propuščanje svetlobe omogočalo pleksi steklo), temveč ob enakovredni, aktivni včlenitvi svetlobnega elementa, omogoča tudi iluzijo gibanja.

Material — barvasto pleksi steklo in neon sta tudi vsebinska nosilca potrošniškega, vsakdanjega sveta. Toda njihova strogo predvidena in preračunana uporaba v Tršarjevih objektih zanika samo tako njuno razsežnost; da, zapisali bi lahko, da sta doživela dejansko idejno inverzijo, saj učinkuje njun sestav zlahka, toplo, slikovito — kot nove, vizionarne likovne realizacije našega današnjega in že naslednjega trenutka.

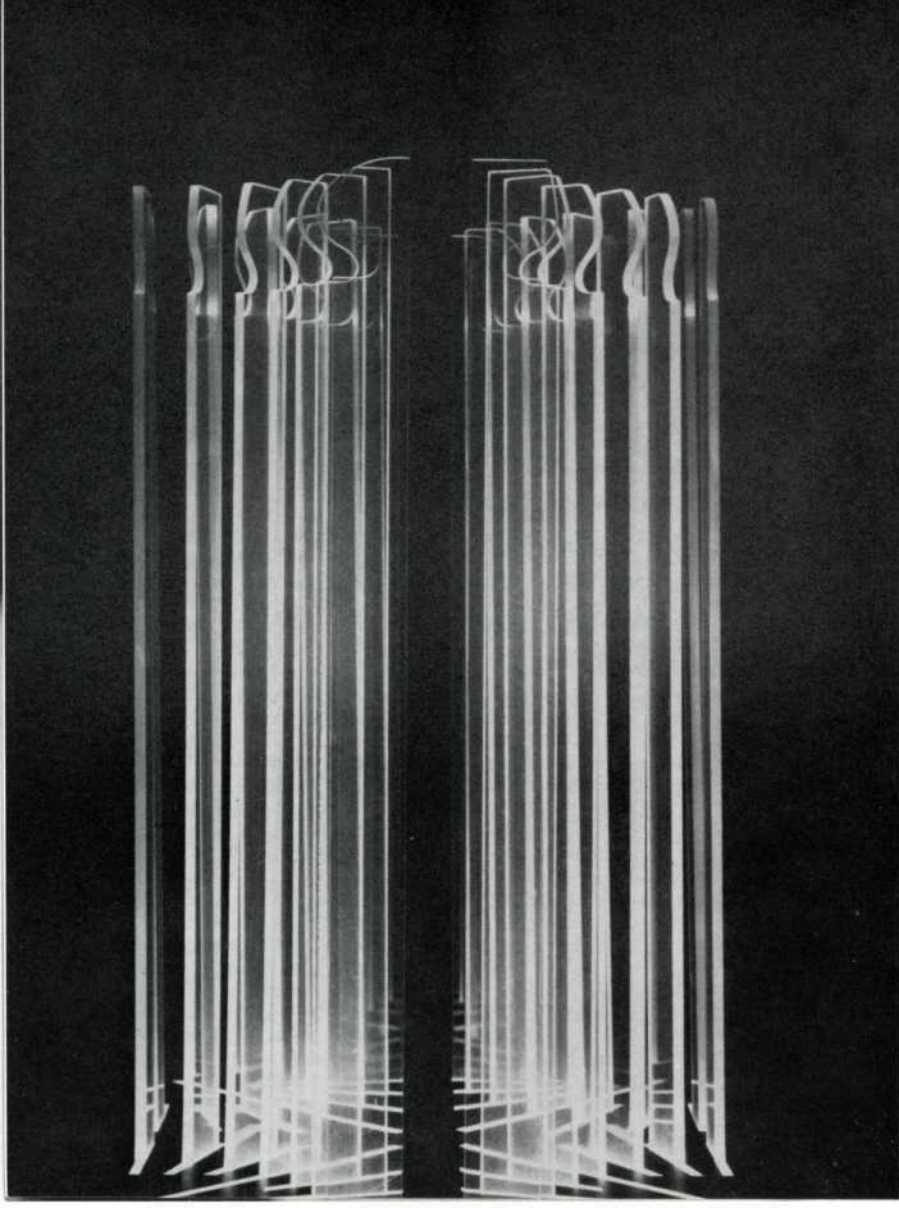
Aleksander Bassin

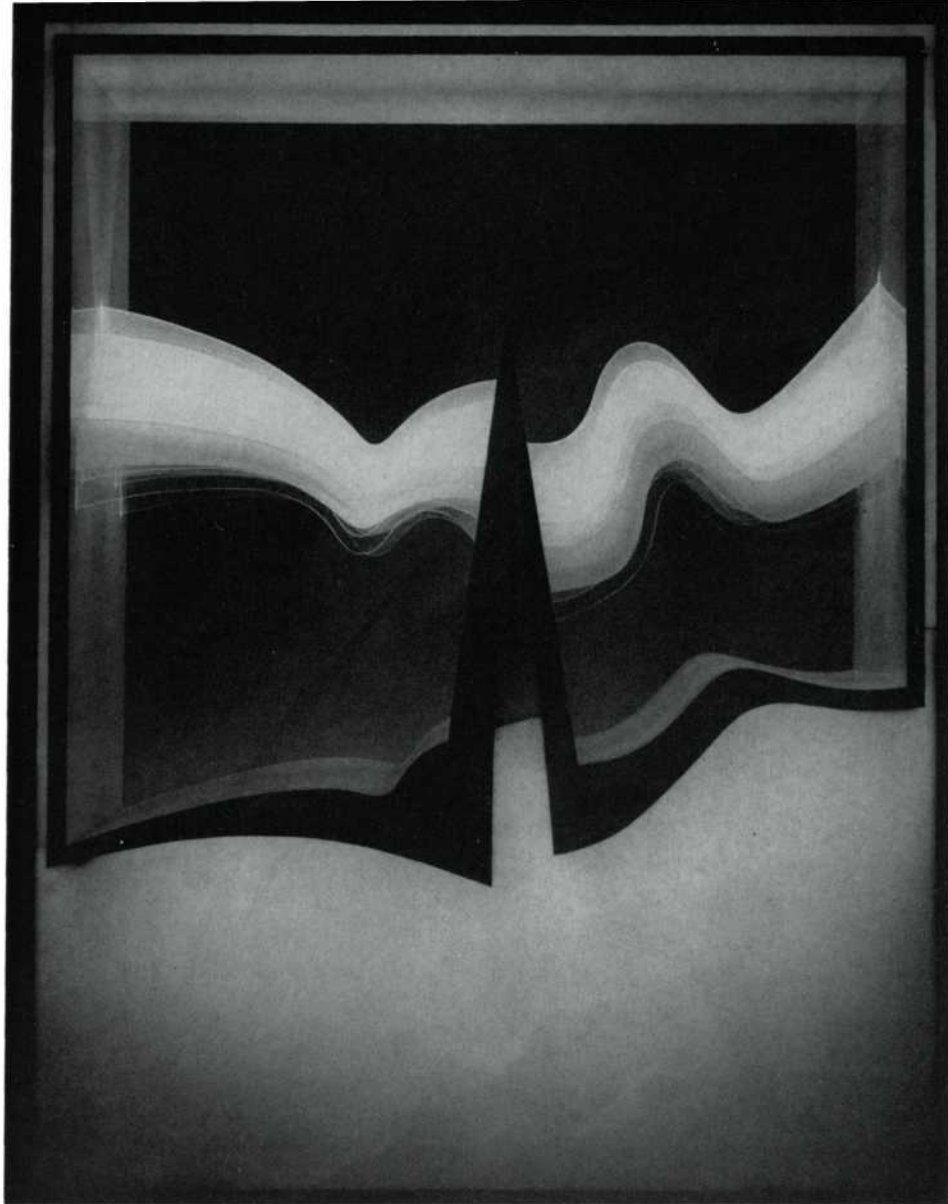
SEZNAM RAZSTAVLJENIH DEL

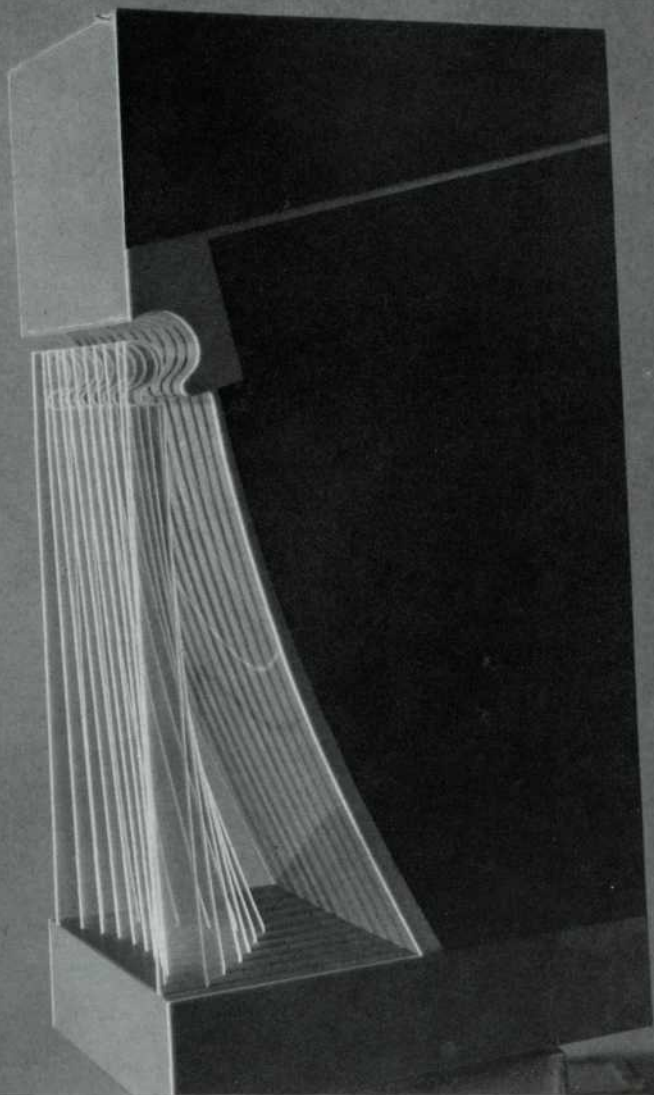
1. SO VI, 1971, florescenčno pleksi steklo, 60 × 40 × 40 cm
2. SO VII, 1971, florescenčno pleksi steklo, 50 × 35 × 35 cm
3. SO IX, 1971, florescenčno pleksi steklo, 60 × 40 × 40 cm
4. SO X, 1971, florescenčno pleksi steklo, 80 × 45 × 31 cm
5. SO XI, 1971, florescenčno pleksi steklo, 75 × 75 × 30 cm
6. SO XII, 1972, florescenčno pleksi steklo, 80 × 45 × 30 cm
7. SO II P, 1972, florescenčno pleksi steklo, 100 × 90 × 32 cm
8. SO III P, 1972, florescenčno pleksi steklo, 90 × 75 × 32 cm
9. SO SILHUETE I, 1972, florescenčno pleksi steklo, 75 × 75 × 30 cm
10. SO V P, 1973, pleksi steklo in neon, 115 × 90 × cm
11. SO VI P, 1973, florescenčno pleksi steklo, 60 × 23 × 50 cm
12. SO IX P, 1973, pleksi steklo in neon, 60 × 50 × 23 cm

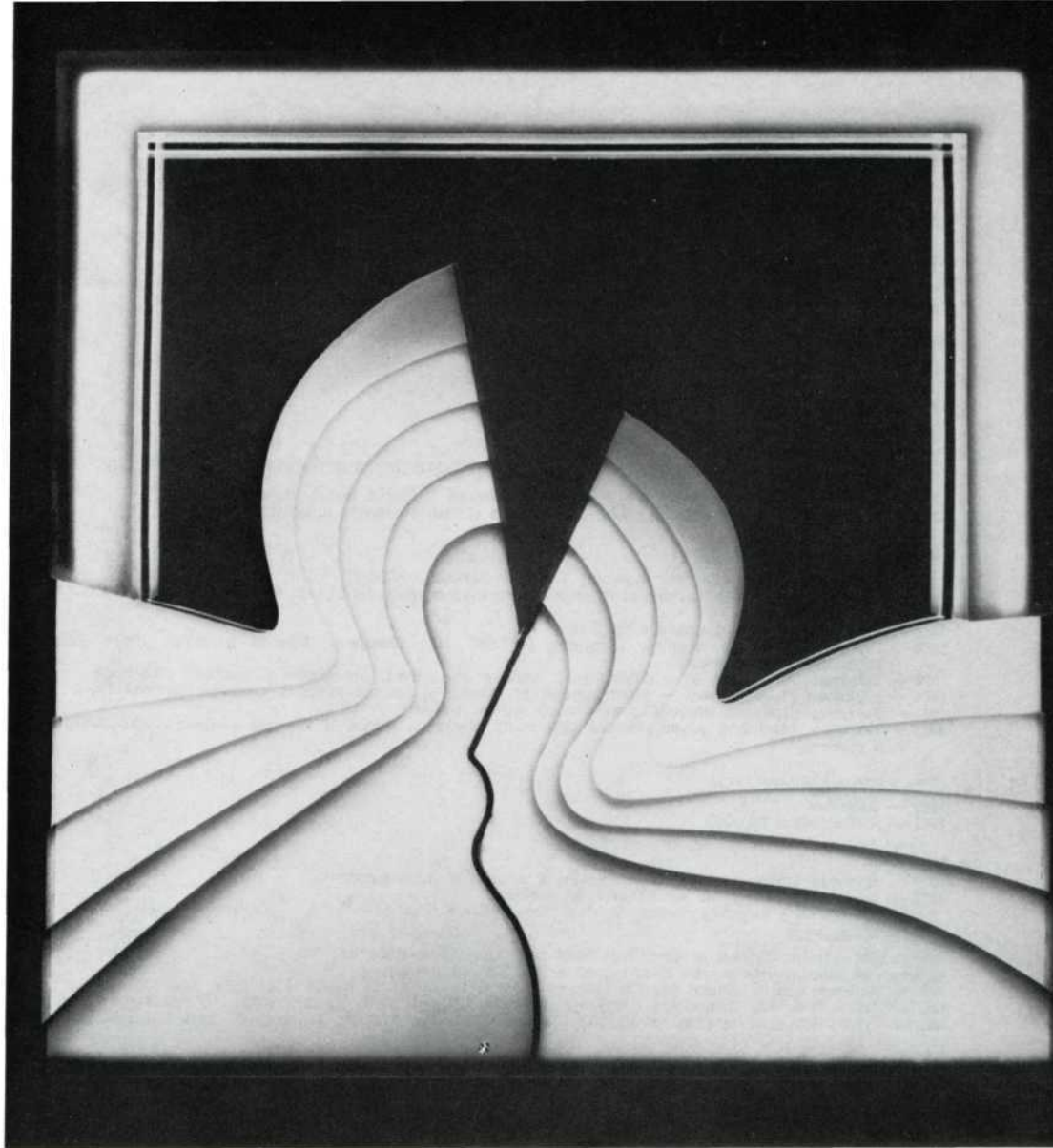
REPRODUKCIJE

1. SO IX, 1971
2. SO III P, 1972
3. SO XI, 1971
4. SO XIII P, 1973

DUSAN TRŠAR

ZIVLJENJSKI PODATKI

Rojen 18. januarja 1937 v Planini pri Rakeku. Akademijo za likovno umetnost je končal v Ljubljani 1963, kiparsko specialko pri prof. Borisu Kalinu 1966.

SAMOSTOJNE RAZSTAVE

- 1967 — Celje (Likovni salon)
— Kranj (Gorenjski muzej)
- 1971 — Novi Sad (Likovni salon Tribina mladih)
- 1972 — Kočevje (Likovni salon)
- 1973 — Kostanjevica na Krki (Lamutov likovni salon)

RAZSTAVE SKUPINE NEOKONSTRUKTIVISTOV IN SKUPINE KONSTRUKTIVISTIČNE ORIENTACIJE

- 1970 — Ljubljana (Moderna galerija — Atelje 70), Beograd (Galerija doma omladine)
- 1972 — Ljubljana (Moderna galerija), Maribor, Zagreb (Mladi slovenski umetniki '72)

SODELOVANJE NA RAZSTAVAH

- 1965 — 1970 — Ljubljana, Zagreb, Maribor, Titograd, Sarajevo (DSLU)
- 1967 — Slovenj Gradec (Mir, humanost in prijateljstvo med narodi), Ljubljana, Maribor, Beograd (III triennale likovnih umetnosti)
- 1968 — Praga (Sodobna slovenska umetnost)
- 1969 — Rijeka (5. bienale mladih), Ljubljana (INTART III), Ljubljana (Mestna galerija), Kairo (Mlada jugoslovanska umetnost)
- 1970 — Beograd (IV. beograjski triennale jugoslovanske umetnosti), Stockholm (Slovenska umetnost)
- 1971 — Ljubljana (Trije aspekti — Mestna galerija), Rijeka (6. bienale mladih), Celovec (INTART IV)
- 1972 — Karlovac (Sodobno slovensko kiparstvo), Udine (INTART V)
- 1973 — Koventry (Sodobna jugoslovanska umetnost), Vrnjačka Banja (I. Bienale jugoslovanske skulpture v planeru)

UDELEŽBA NA SIMPOZIJIH

- 1969 — Ostrožac
- 1972 — Kostanjevica na Krki

NAGRADE

- 1970 — Nagrada kritike tednika Mladina »Zlata ptica 70«, Ljubljana
- 1971 — Nagrada za kiparstvo na INTART IV, Celovec

IZ BIBLIOGRAFIJE

- Aleksander Bassin: Objekti in ambijenti četvorice, Umetnost, Beograd
- Aleksander Bassin: Vrenje med mlado generacijo, Sinteza, Ljubljana
- Andrej Medved: Esej o slikani plastiki Dušana Tršarja, Problemi, št. 78—79, Ljubljana 1969
- Marjan Tršar: Problemi kiparskega osvajanja prostora, Dialogi, št. 1, Maribor 1972
- Marjan Tršar: Razvojne stopnje »svetlobnih objektov« Dušana Tršarja, Sinteza, št. 24—25, Ljubljana 1973

Naslov:

61000 Ljubljana, Nazorjeva 8

Izdajatelj in založnik
Predstavnik
Fotografije
Uvod
Katalog uredil
Tisk in klišeji
Naklada

Dolenjski kulturni festival in Gorjupova galerija v Kostanjevici
Lado Smrekar
Moderna galerija v Ljubljani
Aleksander Bassin
Dušan Tršar
Tiskarna »Jože Moškrič«, Ljubljana
500 izvodov

